

Lääne-Eesti saarestiku biosfääri programmiala (BPA) tegevuskava 2014-2020

Programmiala eesmärk on toimida kestliku arengu pilootalana.

Antud tegevuskava on välja töötatud koostöös programmiala nõukojaga, kuhu kuuluvad kohalike omavalitsuste esindajad, keskkonnahariduse pakkujad, keskkonna eksperdid ja teadlased.

Nõukojas saavutatud kokkuleppe kohaselt rakendatakse tegevuskava ellu koostöös kohaliku kogukonna, ettevõtjate ja avalikkusega.

Tegevuskava on projektipõhine ning nõukoja liikmed ja erinevad huvigrupid peavad kokkuleppe kohaselt leidma vastavalt abikõlblikkusele erinevaid rahastusallikaid tegevuste elluviimiseks (KIK, Leader, ERF, PRIA Kalandusfond, Interreg).

Tegevuskava elluviimise edukus sõltub kõikide osapoolte initsiatiivikusest ning koostööst.

Ülesanne 1.1: Kestliku energeetika arendamine

Säästvate energiaallikate kasutamise propageerimine

Tegevused: nõudluse kaardistamine ja tekitamine, koolituste läbiviimine.

Võimalikud täitjad: Eesti Maaülikool (Taastuvenergeetika keskus), Erametsakeskus.

Periood: 2014–2020.

Puidu kasutamise erinevate võimaluste tutvustamine

Tegevused: koolituste läbiviimine, infomaterjalide koostamine.

Võimalik täitja: Erametsakeskus.

Periood: 2014–2020

Energiaühistute loomisele kaasaaitamine.

Tegevused: koolituste läbiviimine, infomaterjalide koostamine.

Võimalik täitja: Säästva Eesti Instituut.

Periood: 2014–2020

Ülesanne 1.2: Kestliku põllumajanduse arendamine

Pärandkoosluste majandamise koolitused

Tegevused: pool-looduslike koosluste looduslike väärtuste ning sobilike majandamisvõtete tutvustamine; koolitused; infomaterjalide koostamine ja levitamine.

Vastutaja: Keskkonnaamet, Hiiumaa Ametikool.

Periood: 2014–2020

Kohaliku toidu propageerimine

Tegevused: teadlikkuse tõstmine; võistluste korraldamine nt parima koka, parima toote valimine jmt.

Võimalikud täitjad: Saarte ja Hiiu Omavalitsuste Liit, Leader tegevusgrupid, Vormsi vald.

Periood: 2014–2020

Ülesanne 1.3: Kestliku metsanduse arendamine

Nõustamistegevus

Tegevused: raielangi keskkonnasõbralik majandamine, metsateede hooldus.

Võimalikud täitjad: Erametsakeskus, Eesti Maaülikool, Hiiumaa Ametikool.

Periood: 2014–2020.

Ülesanne 1.4: Kestliku kalanduse arendamine

Nõustamistegevus

Tegevused: hülgekindlate püügivahendite propageerimine, kalandusega seotud lisandväärtuse tekitamine.

Võimalik täitja: Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi kalandusteabe keskus.

Periood: 2014–2020

Kudealade taastamine, suudmete avamine

Tegevused: infopäevade korraldamine, suudmete avamise korraldamine.

Võimalikud täitjad: Keskkonnaamet, Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituut, kalandusühistud.

Periood: 2014–2020

Ülesanne 1.5: Kestliku turismi arendamine

Loodusturismi (sh mereturismi) täiendõpe turismi edendajatele

Tegevused: koolituste ettevalmistamine ja läbiviimine.

Võimalikud täitjad: Ülikoolide Keskus Saaremaal SA; Hiiumaa Ametikool, Haapsalu kutsehariduskool, Kuressaare Ametikool, SA Tuuru, Turismiarenduskeskus Saaremaal.

Periood: 2014–2020.

Ülesanne 1.6: Kestliku planeerimise ja ehitamise arendamine

BPA säästva arengu põhimõtete lõimimine maakonna ja KOV-de arengukavades

Tegevused: nõustamine, osalemine planeeringuprotsessides, parima olemasoleva teabe vahendamine.

Vastutaja: Keskkonnaamet, Eesti Maaülikool.

Periood: 2014–2020.

Kohapeal väärindatud ehitusmaterjalide kasutamise propageerimine.

Tegevused: erinevate kasutusviiside tutvustamine, infomaterjalide koostamine, koolituste läbiviimine.

Võimalik täitja: Erametsakeskus.

Periood: 2014–2020

Ülesanne 2.1: Kohalike kogukondade kaasamine elurikkuse säilitamisse

Sotsioloogilise uuringu läbiviimine

Tegevused: Korduvuuring uuringu „Hiiumaa ja hiidlane“ alusel, selgitamaks sotsioloogilisi muutusi Lääne-Eesti saarestikus.

Vastutaja: Keskkonnaamet.

Periood: 2014–2015.

Keskkonnahariduslike koolituste läbiviimine.

Tegevused: koolitused erinevatele vanusegruppidele (lastest senioriteni), eesmärgiga tutvustada säästva arengu põhimõtteid ja BPA asuvaid loodusväärtusi.

Vastutaja ning võimalikud täitjad: Keskkonnaamet, Hiiumaa Ametikool, Kuressaare Ametikool, Palade looduskeskus, Ülikoolide keskus Saaremaal SA.

Periood: 2014–2020

Ülesanne 3.1: Kultuuripärandi hoidmine

Kultuuripärandi väärtustamine

Tegevused: kohalikul tasandil väärtusliku pärandi tutvustamine ja propageerimine, taastamise ning hoolduse koolituste korraldamine

Vastutaja: Keskkonnaamet, RMK.

Periood: 2014–2020.

Ülesanne 4.1: Kestliku arenguga seotud teadustööde algatamine

Kohaliku ressursi väärdamise võimaluste ja tulemuslikkuse selgitamine saarelisuse tingimustes

Tegevus: rakendusuuringu tellimine.

Vastutaja: Keskkonnaamet.

Periood: 2015-2016.

Ülesanne 4.2: Koolitus- ja kommunikatsiooniprogrammi täitmine

Biosfääri programmiala infotahvli koostamine

Tegevus: 6 infotahvli koostamine ja paigutamine sadamatesse.

Vastutaja: Keskkonnaamet.

Periood: 2015.

Biosfääri programmiala kommunikatsiooniplaani koostamine ja rakendamine

Tegevused: sõnumite fookuse kokkuleppimine, BPA ideoloogia tutvustamine kohalikes ajalehtedes ja loodusajakirjades.

Vastutaja: Keskkonnaamet.

Periood: 2014–2020

Suveülikoolide korraldamine rohemajanduse teemadel

Tegevused: suveülikoolide korraldamine säästva arengu teemadel vaheldumisi igal suvel Saaremaal, Hiiumaal ja Vormsil.

Võimalikud täitjad: Ülikoolide Keskus Saaremaal SA; Hiiumaa Ametikool, SA Tuuru.

Periood: 2014–2020.

Ülesanne 5.1: Kohalike kogukondade kaasamine BPA tegevuskava koostamisse

Avalikuse kaasamine ettepanekute esitamisse

Tegevused: biosfääri programmiala kodulehel tegevuskava tutvustamine ning ettepanekute koondamine tegevuskava uuendamiseks

Vastutaja: Keskkonnaamet.

Periood: 2016

Ülesanne 5.2: BPA eesmärkide lõimimine kohalike omavalitsuste ja maakondlikesse arengudokumentidesse

Arengudokumentidesse sisendi andmine ning teavitustöö BPA eesmärkidest

Tegevused: pidev koostöö maavalitsuste ning kohalike omavalitsustega, rahastamismeetmesse vastavate tegevuste osas abikõlblikkuse ettepanekute tegemine.

Vastutaja: Keskkonnaamet.

Periood: 2014–2020

Ülesanne 5.3: Rahvusvahelise võrgustiku koostöös osalemine

Osalemine EuroMAB ja NordMAB võrgustiku koostöös

Tegevused: EuroMABi konverentsi korraldamine 2015. aastal; pideva suhtluse tagamine erinevate osapoolte vahel (UNESCO Eesti esindus, välispartnerid).

Vastutaja: Keskkonnaamet, BPA nõukojade liikmed.

Periood: 2014–2020.

Osalemine UNESCO biosfääri programmiala alamtöögruppide tegevuses

Tegevused: ühisprojektide läbiviimine, infosiirde tagamine erinevate liikmesriikide vahel.

Vastutaja: Keskkonnaamet, BPA nõukojade liikmed ja vabatahtlikud.

Periood: 2014–2020